

★॥ॐ ह्रीं श्रीं अहं नमः॥★॥ नमः सिद्धम् ॥★

॥ नमो नमो गुरु श्रीं धर्म-सुरेन्द्र-રામ-જગચ્છેન્દ્ર સૂરયો ॥

★ વર્ણવિચારથી 15 પાઠ સુધીનું પ્રશ્નપત્ર...

કુલ ગુણાંક: 35

(પ્ર:-1) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં ઉત્તરમાંથી સાચો ઉત્તર આપો. (10×1=5)

(કોઈપણ 10 લખો)

1. સ્પર્શ વ્યંજનમાં નહીં આવતાં એવા અનુનાસિક વ્યંજન કેટલા છે?
(A) 3 (B) 22 (C) 4 (D) 5
2. કઈ સંજ્ઞામાં માત્ર 4 દીર્ઘ સ્વરને દૂર કરવામાં આવે છે.
(A) નામી (B) શિદ્ધ (C) સમાન (D) સન્ધ્યક્ષર
3. કયાં ગણમાં પોતાનો પ્રત્યય લાગ્યા બાદ પહેલા ગણનો જ વિકરણ પ્રત્યય લાગે છે.
(A) 6 (B) 10 (C) 2 (D) 1
4. પાંચ દ્વિસ્વ સ્વરમાંથી એક દ્વિસ્વ સ્વર કઈ સંજ્ઞામાં આવતો નથી.
(A) સ્પર્શવ્યંજન (B) નામી (C) સમાન (D) અનુસ્વાર
5. કેટલા પ્રત્યયો લાગતાં અ નો આ ધાય છે.
(A) 9 (B) 3 (C) 2 (D) 5
6. અ વિકરણ પ્રત્યય લાગતાં ઉપાન્ત્ય દ્વિસ્વ નામી સ્વરનો ગુણ કયા ગણમાં થતો નથી.
(A) 2 (B) 4 (C) 10 (D) 6
7. શબ્દનાં પ્રકાર કેટલા છે.
(A) 3 (B) 4 (C) 2 (D) 5
8. વર્ણનાં ત્રણ અક્ષર જે સંજ્ઞામાં નથી આવતા તે સંજ્ઞા કઈ છે.
(A) ધ્રુવ (B) અધૌષ (C) ધૌષવાન્ (D) શિદ્ધ
9. પહેલાનાં અ નો લોપ કરવા માટે કેટલા અક્ષરો પછી મેદ્યો.
(A) 2 (B) 1 (C) 3 (D) 4
10. ધાતુનાં પ્રકારો કેટલા છે.
(A) 10 (B) 4 (C) 3 (D) 6
11. કેટલા વ્યંજનોનું ઉચ્ચાર સ્થાન પીતપીતાનાં વર્ણનું છે.
(A) 8 (B) 9 (C) 5 (D) 3

(પ્ર.-૨) નીચેની ખાલી જગ્યાને પૂરી. (કોઈપણ 10) ($10 \times \frac{1}{2} = 5$)

1. ન્યારે નાસિકાની મદદથી બોલાય છે ત્યારે તે કહેવાય છે.
2. સિ વિગૌરે પ્રત્યયોને કહેવાય છે.
3. હમણાં ચાલવાવાળી ક્રિયાને કહેવામાં આવે છે.
4. પોતાની પ્રત્યય લાગતાં ગણમાં ગુણ અને વૃદ્ધિ થાય છે.
5. ર/રે નું ઉચ્ચાર સ્થાન છે.
6. જે વર્ણોને પરસ્પર ગણીલા હોય તેને કહેવાય છે.
7. સંજ્ઞામાં માત્ર દીર્ઘને દૂર કરવામાં આવે છે.
8. ઉપદ્રમાનીયનું દ્રવ્યાંત (ઉદાહરણ) છે.
9. પોતાની પ્રત્યય લાગતાં હ્રસ્વ નામી સ્વરનો ગુણ થાય છે.
10. ઉપાન્ત્યમાં ની વૃદ્ધિ થાય છે.
11. પિષ્ઠ ધાતુ હોવાથી ગુણ થતો નથી.

(પ્ર.-૩) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ 5 લખો)

1. ર નો ત્રિસર્ગ કરવા માટે કેટલી શરતો આપી છે અને કંઈ કંઈ આપી છે તે બતાવો. ($5 \times 1 = 5$)
2. યસ્ વિગૌરે પ્રત્યયોને શું કહેવાય છે?
3. કયાં ગણમાં ઉપાન્ત્યમાં ગુણની વાત છે પણ અન્ત્ય ગુણની કોઈ વાત નથી.
4. સ્વ અનુનાસિક કોને કહેવાય છે.

5 અચ્ / આચ્ / અચ્ અને આચ્ કોનો અને કેવે રીતે થાય છે.

6. પદ સંજ્ઞા કેમ કરીએ છીએ.

7. અવર્ણ નો કોની સાથે મળીને શું થાય તે બતાવો અને કેટલી રીતે થાય તે પણ જણાવો.

(પ્ર.-4) નીચે આપેલા ધાતુનાં રૂપો તપ્તો સાથે ધાતુનાં અર્થ/ગદ્ય/પદ/કાવ્ય/પ્રયોગ આપો. (કોઈપણ 8 લખો.) $(8 \times \frac{1}{2} = 4)$

વૃદ્ધ / વૃ / પ્રચ્છ / ચિન્ત્ / પા / સ્થા / હ / મૃ / અસ્ / ભુદ

(પ્ર.-5) નીચેના સંસ્કૃત વાક્યોનું ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો. વાક્યમાં બતાવેલી સંધિને દૂરી પાડીને (કોઈપણ 10 લખો.) $(10 \times \frac{1}{2} = 5)$

1. અહમ્ હરે ।	11 સ વર્ધતે ।
2. ય્યમમૃદય ।	12 અહદ્-દોષયામિ ।
3. ત્વન્નિહસિ ।	
4. આવાહ્-ભુમ્યાવઃ ।	
5. ત્વમસિ ।	
6. વયમિચ્છામઃ ।	
7. યુવાન્-વર્ણયથઃ ।	
8. અહદ્-ક્ષયામિ ।	
9. તે દાવતઃ ।	
10. તે માદ્યન્તિ ।	

(પ્ર.-6) નીચેનાં ગુજરાતી વાક્યોનું સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો અને પદાન્ત મ્ વાળી સંધી કરો. (કોઈપણ 10 લખો) $(10 \times \frac{1}{2} = 5)$

1. અમે બધા સંભારીએ છીએ.	12. અમે બે ગમન કરીએ છીએ.
2. તે અવાજ કરે છે.	
3. તમે બે નાચો છો.	
4. તું લઈ લે છે.	
5. તે બે વધે છે.	
6. અમે બે ગાંડા બાદ્યે છીએ.	
7. તમે એક પામો છો.	
8. તે શાન્ત થાય છે.	
9. હું પાલન કરું છું.	
10. તું પાર પામે છે.	
11. તમે ખસો છો.	

(મ.-૨) નીચે આપેલાં ધાતુની સાદાનિકા સિદ્ધ કરો. (કૌંઘપણ ટાપો)
(૨x૨=૪)

૧. હ મધ્યમપુરુષ દ્વિવચન
૨. ટ અન્યપુરુષ બહુવચન
૩. વૃદ્ઠ ઉત્તમપુરુષ એકવચન
૪. મ્ અન્યપુરુષ દ્વિવચન

* સૂચના :- જે પણ વિદ્યાર્થી આ પેપરને સુંદર, સરસ અને સ્વચ્છ રીતે લખશે તેને ૨ માર્ક મળશે.

॥ શાંતિ સુખમ મેવતુ ॥